

Blaðið og nýggja árið

LÍTIL IVI man vera um, at Tiðinda-blaðið Sosialurin er tað føroyska blaðið, sum hevur verið mest lisið og harvið eisini mest umrøtt í tí farna árinum. Hetta er kanska heldur ikki so løgið, tí tað var í 1990, at Sosialurin sum fyrsta føroyska blaðið fór undir eina spennandi og óvanliga roynd í føroyska blaðheiminum: at geva eitt blað út nær-um hvønn dag ella heilar fimm ferðir um vikuna.

HENDA ROYND var í tráð við ta útbygging, sum hevur verið á blaðnum síðan seinast í 70-árunum. Tá helt blaðið tiul undir sera trongum og ótíðarhóskandi umstøðum í Sjúrdargøtu. Hóast minnini eru mong haðani var tað ein kollvelting fyri blaðið og ikki minst mongu starvsfólk tess, tá gjørt gjørt varð av at flyta í stór og rúmlig høli á Argjum. Frá at koma út eina ferð um vikuna er útgávan fyrst økt til tvær ferðir, síðani til tríggjar ferðir, og í dag kemur Sosialurin sum einasta føroyska blað út heilar fimm ferðir um vikuna.

HÓAST umstøðurnar á blaðnum hava verið góðar til at økja útgávu, so er tað okkum í dag greitt, at hetta er ein rættiliga tung og stór uppgáva vit hava áttikið okkum. Hon krevur fleiri fólk — men ikki bara tað, hon krevur eisini meira av hvørjum einstøkum fólki, antin tað so er blaðfólki, arbeiði í bókhaldi-

num, pakkingin av blaðnum ella tey, ið taka sær av tí typografiska partinum av arbeiðinum. Øll byrjan er torfør. Tað koma at henda mistøk, sum royndirnar tó so við og við fara at minka og heilt beina fyri.

TAÐ VAR við figgjarligu støðuni og einum inniligum áhuga fyri at fáa eitt meira virkið og aktuelt føroyskt dagblað sum grundgeving, at vit settu skjótt á fimmdaga-útgávuna í mars 1990. Støðugt minkandi talið av lýsingum og harvið inntøkum til blaðið gav blaðleiðsluni tvínnar kostir í at velja: antin at skerja um verandi útreiðslur og harvið at minka um útgávu og góðsku á blaðnum, — harvið hevði verið neyðugt at sagt fólki upp — ella at økja um inntøkur á annan hátt, eitt nú við at geva blaðið út oftari. Tað kravdi so aftur stórra útreiðslur til eina viðkaða manning. So her var hvør- in kosturin mjúkur. Men vit valdu ta seinnu loysnina, og visti royndin at geva blaðið út fimm ferðir um vikuna frá mars til juni í 1990 eitt so mikið gott úrslit, at tað varð gjørt av at gera hesa fimmdaga-útgávu tí fastan tátt frá vetrinum 1990.

NÚ ERU vit so farin inn í eitt nýtt ár og vit halda fram við okkara fimmdaga-útgávu. Í løtuni eru vit við at gera støðuna upp, men tað er greitt, at fyri at hava nakað at byggja tinar framtíðarætlanir á, so mást tú hava eitt rættiliga gott talgrundarlag at byggja á. Tað hava vit so dánt nú. Meira um hetta í einum komandi blaði. Ta skal tó ikki vera nakað

dulsmál, at tað er sera tungt at reka bløð í Føroyum í dag. Fólk ru rætti- luga illa fyri figgjarliga, og tað gongur eisini út yvir bløðini. Men vónir okkara eru, at tað kortini skal eydnast blaðnum at halda fram við at koma út fimm ferðir um vikuna.

TIL TESS er mest umráðandi at hava eitt javnt gott blað, sum fólk vilja keypa. Vit hava so roynt at leggja størsta dentin á vanlig tiðindi og hevur tað eisini víst seg, at hetta er tað flestu fólk ynskja og dáma. Men vit skulu um somu tíð viðurkenna, at hetta hevur kostað okkum í aðrar mátar. Tað hevur í ein ávisan mun gingið út yvir annað »tyngri« tilfar, og hetta vóna vit, at vit kunnu bæta um í hesum árinum. Vit biðja tí lesararnar bera yvr við okkum fyri teir byrjunartrupulleikar, sum verið hava.

VIT HAVA einki ímóti at gerast mest lisa og mest umrødda blað í 1991 eins og tað hevur verið galdandi í farna ári. Sum dømi um hesa nógvu umrøðu av blaðnum kunnu vit taka tær mongu debattirnar í løgtinginum ella yvirhøvur úttalisi frá eitt nú fremstu politikarunum her á landi. Tað er ikki gingin dagur, at politikarar og onnur hava víst til greinar í Sosialinum — fyri antin tað góða ella tað ringa. Ja, formaðurin í einum av flokkunum var so opin- skáráður, tá hann var spurður av sjónvarpinum, um úrslitið av fólka- tingsvalinum, at hann gav Sosialinum eina og aleina alla ær- una fyri, at úrslitið bleiv sum tað

bleiv. Tað var Sosialurin, sum hevði æruna av valsigrinum hjá javnaðar- flokkinum og vánaliga úrslitnum hjá hansara flokki. henda sann- roynd, segði hann, skuldi fáa fylgjur fyri hansara egna blað. Nú skuldi tað upp á eitt »Sosial-støði«.

VIT ERU bert fegin um hesa umtalu, hóast hon ikki bara er væl meint, men tað er greitt, at slík umtala setir stór krøv til tey fólk, sum eisini í nýggja árinum skulu geva blaðið út fimm ferðir um vikuna. Nú vóna vit, at vit vera fær fyri at gera eitt enn betri blað, men tað verður so ikki uttan tykk- ara hjálp — lesarin — vanligi føroyingurin, eigur at gera nógv meira brúk av tí sjálv- sagda rætti han hevur, nevni- luga at luttaka íti almenna orðaskiftinum. Júst á hesum økinum vóna vit at siggja meira til lesaran í 1991, so- leiðis at tað verður ein veksil- virkningur millum vanligar tiðindagreinar og debattifar. Góðan arbeiðs- og lesihug øll somul.

sosigaley

Dimmalætting

DAÐBLAÐIÐ

14. SEPTEMBER

FRIÐ FÖROYAR

NORÐ-ÞYSS

Hvat er fjant og fjas?

«Búskaparkreppan krevur av abyrgdar- monnum, at samstarv- ið verður av øllum alvi at bjarga landinum inn av teirri bakkatrom, vit hava livað uti á síðan mitt í áttatíundum. Hetta verður bert gjørt við skynsomum skatta-, figgjar- og vinnulivspolitikki. So sum skular, vega- stubbar, bátahyljar, vendiplass o.a. fjas koma í aðru røð» skriv- ar Dagblaðið í odda- grein.

Føroyska samfelagið og harvið nógvir einstaklingar og familjur í Føroyum hava stórar figgjarligar trupulleikar at dragast við. Orsökirnar til hetta eru fleiri og skulu vit ikki koma nærri inn á tær her. Flestu fólk eru samd um, at neyðugt er at bremsa í og reka ein meira varnan búskaparpolitikk. Vit mugu táttá i, har hetta letur seg gera, vit mugu spara, har hetta er for- svarligt o.s.fr.

Jú, vist mugu vit reka ein skynsaman skatta-, figgjar- og vinnulivspolitikk, soleiðis sum mál-

gagn fólkafløksins leggur upp til í sinum nýggjars- boðskapi. Men at gera allar aðrar spurningar í sam- felagnum, sum nú ikki beinleiðis hava við vinnu- livið at gera, til fjant og fjas, kunnu vit ikki góð- taka. Men tað er blaðnum líkt at undirmeta týðning- in av skulum og eitt nú eini tryggari ferðsluskip- an kring landið. Tá Dag- blaðið skrivir at eitt nú hetta at gera vendiplass., er fjas, so tykist blaðstjór- in at vera rættiliga stutt- mintur. Og helst er tað verbali orðafloymurin, sum enn einaferð hevur tikið ræðið á honum, og hann tí sum ikki einaferð

hevur traðkað íspinatið ella tað, sum verri er. Tá hann nú velur at taka upp slíkt sum at brúka almennar pengar upp á at gera ferðsluna tryggari fyri borgararnar, so skal hann eisini hava at vita, at hann við hesum eisini nemur við spurning- in, um at tryggja at ikki mannaliv farast orsakað av eini ótryggari ferðslu- skipan. Vit hava fingið eitt so stórt tal av akfø- rum, privatbilum sum bussum, at tað er neyðugt eisini at hava tryggar veg- ir. Og har eru vendiplass ein natúrligur partur. Júst málið um vendiplass hev- ur verið ein eyður spurn-

ingur í tjaki her á landi í seinastuni, har tórvandi vendiplass á rutunum hjá stóru bussunum, hava verið orsökini til, at fleiri fólk eru deyð í ferðsluni. Her hava vit als ikki ráð at spara eina tað einastu krónu. Ynskja vit eina góða kollektiva ferðslu, so mugu vit eisini hava eitt gott og trygt ferðslukervi. Men vit vita, har Dag- blaðið vil við hesum. Alt tað, sum hevur við alment virksemin at gera, tað skal steðgast fyri einhvønn pris. Og tá tað er tað al- mennta, sum hevur abyrgdina av vegakervi- num, so skulu útreiðslur- nar eisini minkast á hes- um økinum. Líka mikið, hvat pengarnir fara til, bara talan er um almennar pengar, so skulu jättanir- nar minkast ella heilt fella burtur. Hetta er í tráð við

figgjarpolitikin hjá undan- farna landsstýri, har vit fingur fyrst ein og so aftur ein figgjaráttarhóðarra, sum uttan umhugsan settu sparikrónu í hjá tí almenna. uttan at hugsa um, hvørjar fylgjur hetta nú fór at hava. Sálvandi er tað rætt at halda aftur við bygging av bátahylum o.l. í eina tíð, har ráðini ikki eru til tess. Men harfyri at kalla alt tað, sum ikki hevur beinleiðis við vinnulivið at gera, fyri fjant og fjas, er at fara ov vitt.

Vit siggja, hvussu tað gongur í øðrum londum í